

Регламент на ЕС относно страничните животински продукти (СЖП)

*Прилагане на национално ниво в
съоръженията за компостиране и
производство на биогаз*

Работно посещение в Австрия

Böheimkirchen, 05.04.2013

Mag. Rudolf Scherzer

Федерално министерство на здравеопазването, гр. Виена

1

Съдържание

- Преглед на законодателството [Регламент на ЕС за СЖП]:
 - принципи, обхват и изключения.
- Връзката биоотпадъци <-> Регламент на ЕС за СЖП:
 - изисквания за биоотпадъците;
 - възможно третиране на СЖП в съоръженията за компостиране и биогаз.
- Прилагане в Австрия
 - събиране;
 - третиране;
 - контролни мерки.

2

Законодателство на ЕС относно страничните животински продукти(СЖП)

- Регламент (ЕС) No 1069/2009
 - цели, обхват, основни правила & принципи
- Регламент (ЕС) No 142/2011
 - Подробни правила за прилагане Reg. (ЕС) No 1069/2009 – Приложение V относно съоръженията за биогаз & компостиране
- *Регламентата се прилага директно в страните-членки на ЕС*
- *Възможни са някои изключения на национално ниво, например за хранителните отпадъци и храните с изтекъл срок на годност!*

3

Обхват и принципи на Регламентата за СЖП

- Принципи: Обхваща **всички продукти от животински произход**, непредназначени за човека например свежи материали и крайни продукти.
 - 3 Категории на база съответния риск.
 - Някои изключения от обхвата на Регламентата за СЖП.
- Възм. “изключения” (извън обхвата) за крайните продукти
- Третиране на СЖП само в одобрени/регистрирани съоръжения!
- ☞ Възможност за допълнителни национални изисквания на принципа на субсидиарността, като се отчитат и цели на Регламентата за СЖП

4

Връзка биоотпадъци <-> СЖП

- Биоотпадъци, съгласно Рамковата директива 98/2008/ЕС за отпадъците:

"Био-отпадъци" са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

➤ В обхвата на Регламента за СЖП попадат:

- "кухненските отпадъци" > отпадъци от кетъринг услуги (с изключения);
- „хранителни отпадъци“ > храна от животински произход и изтекъл срок на годност
- също така: оборска тор, вътрешности, и други неупоменати в Рамковата директива за отпадъците.

↔ СЖП са извън обхвата на рамковата директива за отпадъците ако не са предназначени за компостиране/анаеробно разграждане,⁵ изгаряне или депониране!

Хранителни отпадъци/ Храна с изтекъл срок на годност

Отклонение от "стандартните" правила на ЕС

■ Хранителни отпадъци

☞ Страните-членки трябва да гарантират събирането & транспортирането без да застрашават околната среда.

☞ Национални изисквания за третиране в съоръженията за компостиране/производство на биогаз (третиране с „еквивалентен ефект“).

■ Храна с изтекъл срок на годност

☞ Национални изисквания за третиране в съоръженията за компостиране/производство на биогаз за обработената храна (без контакт с суровите материали).

■ Сурово мляко и млечни продукти

☞ могат да бъдат третирани в съоръжения за компостиране/биогаз без допълнителни изисквания (if в случай, че не е налице риск от разпространение на някаква болест)

Други СЖП
(неопределени/обхванати като биоотпадъци
от рамковата директива за отпадъците)

- **Оборска тор** (екскременти от животни)
- **Вътрешности от храносмилателния тракт** –
отделено от храносмилателния тракт от кланници
 - ☞ *могат да бъдат третираны в съоръжения за компостиране/биогаз без допълнителни изисквания (в случай, че не е налице риск от разпространение на някаква болест)*
- Всички други **СЖП от Категория 3** (биоразградими)
 - ☞ *Събиране/третиране съгласно изискванията на законодателството на ЕС („Стандартни параметри на ЕС “ за трансформация).*

7

Третиране на СЖП в съоръжения за
компост/биогаз
(разделени на 4 групи)

Възможни входящи материали:

Оборска тор, вътрешности
(Категория 2), мляко & млечни
продукти; биоотпадъци, без
хранителни отпадъци

Хранителни отпадъци (Категория 3),
храна с изтекъл срок на годност

Други материали от Категория 3,
например отпадъци от кланници,
кръв, мазнини, перушина, козина и
др.

Други материали от Категория 2,
например, части от негодни за
консумация животни.

Изискуем метод на третиране:

Не се изисква специфично
предварително третиране!
(Изключение: подозрение за опасност
от заразни болести)

Приложими са националните
изисквания; -> *Продуктите могат да
бъдат пускани на пазара само в
съответната страна-членка!*

Прилагат се стандартни параметри на
ЕС (70°C, 60 мин., 12 мм.) или
валидирани процеси

Стерилизиране по налягане(Метод 1')
- предварително одобрен екарисаж

8

Прилагане – Австрия

(Национално законодателство за СЖП - „Закон за животинските материали“)

Допълнително законодателство за прилагане на Регламента за СЖП

Принципи:

- **Задължение** за собствениците/производителите на СЖП да ги третират в одобрено/регистрирано съоръжение (по свой избор).
- **Задължение** за производителите на храни (месо, други храни) да сключват договори с одобрени/регистрирани съоръжения.
 - Изключение за малки предприятия и земеделски производители, които са интегрирани и обхванати от общинските системи за събиране.
- Федералните провинции са отговорни за прилагането на мерки, за да се гарантира събирането и обезвреждането на територията на цялата страна (особено за малки количества, отдалечени райони, и др.).
- Компетентни органи; санкции.

9

Национална наредба за СЖП за хранителни отпадъци & храни с изтекъл срок на годност

Цел: *Практически ориентирани правила в съответствие Регламент за СЖП! !*

- ✓ Не се прилага за частните домакинства.
- ✓ Разграничаване на установяването на произхода и / или количеството на материала.
- ✓ Стандарти за третиране (еквивалентни на регламентираните в Регламента за СЖП.)
- ✓ Валидна и приложима и за третирани / преработени храни с изтекъл срок на годност (не се прилага за сурова храна, т.е. сурово месо)

10

Доставяне и събиране на хранителни отпадъци & храни с изтекъл срок на годност

- *Задължение за собствениците /производителите на СЖП да ги третират в одобрено/регистрирано съоръжение (по свой избор)!*
- **Стандарт:** събиране, чрез задължаващо споразумение („договор“) с одобрено съоръжение за третиране на СЖП (или регистриран събирач).
- **Малки обекти** генериращи хранителни отпадъци до 80 л./седмица: имат възможност да ползват обюинската система за разделно събиране, предназначена за домакинствата → не е необходим отделен контейнер/кофа (задължително оторизиране!)
- Отклонение за **много малки обекти** (павилиони, закусвални), където разделното събиране е невъзможно могат да използват контейнерите за смесени битови отпадъци (задължително оторизиране!!)

11

Одобрение & регистриране на съоръженията за СЖП

- **Задължение за одобрение/регистриране на всички обекти, които събират, управляват, третират, преработват или обезвреждат СЖП (съгласно съответните членове + Приложенията на Регламента за СЖП).**
 - ⇒ *Контрол на дейността.*
 - ⇒ *Публикуване на регистрираните обекти.*
- **Ограничени изключения за регистриране на съоръжения ако:**
 - Ако третират определени СЖП, образувани на самото съоръжение.
 - Само извършват транспортна услуга (чрез договор с гореупоменатите съоръжения).

12

Събиране/съхранение/
транспорт/докладване

- **Разделно събиране** и съхранение на мястото на образуване (оператори на обекти) – санитарни изисквания!
 - Затворени , непропускливи контейнери.
- **Ясно идентифициране** и етикетиране за транспортиране
 - трайни етикети с ясно изписани надписи!
 - задължителен цвят: **Категория3 = зелен**
- **Почистване/дезинфекция** на контейнерите и средствата за транспорт.
- Съпътстващи документи и **задължения за докладване**
 - Прозрачност, докладване на входящите и изходящите потоци,
 - Експлоатационни параметри (съоръжение за СЖП)

Примери за етектиране

Санитарни изисквания към съоръженията за компостиране и биогаз

■ **Общи** минимални изисквания

- ✓ Относно площадката и оборудването
- ✓ Относно работния процес и хигиената

■ **Специфични** изисквания към процеса на третиране

- Компостиране – наредба за компоста, национални технически критерии към съоръженията за компостиране.
- Съоръжения за биогаз – ветеринарно законодателство.

15

Минимални стандарти за компостиране, съгласно австрийските най-добри налични техники и технологии

Minimum Temperature	Duration - Records
Open and enclosed Windrows (including halls) +/- forced aeration	
55 °C	Automatic, continuous recording with probe; minimum temperature to be met over a time span of 4 hours, each after 5 mechanical turnings; total recording period: 10 days
55 °C	Discontinuous recording at least once per working day*; minimum temperature to be met on all recording days, within a total recording period of 10 days; at least 3 mechanical turnings
60 °C	Discontinuous recording at least once per working day*; minimum temperature to be met on 3 x 3 recording days, within a total recording period of 14 days; at least 2 mechanical turnings
65 °C	Discontinuous recording at least once per working day*; minimum temperature to be met on 2 x 3 recording days, within a total recording period of 14 days; at least 1 mechanical turning
Enclosed and in-vessel systems with forced aeration (e.g. boxes, tunnels)	
55 °C	Automatic continuous recording with probe; minimum temperature to be met over a time span of 4 days within a total period of 10 days
65 °C	Automatic continuous recording with probe; minimum temperature to be met over a time span of 3 days within a total period of 10 days

* The automatic, continuous recording with probes is permitted

16

Третиране на хранителни отпадъци в съоръжение за биогаз

BUNDESMINISTERIUM
FÜR GESUNDHEIT

Възможни варианти за съоръженията за биогаз,
съгласно австрийската наредба за СЖП:

- Ферментация (**термофилен процес**) при $\geq 55\text{ °C}$ с 20 дни период на задържане; размер на частиците $\leq 12\text{ mm}$. или
- Мезофилна ферментация комбинирана с **пастъоризиране**
 - Температура $\geq 70\text{ °C}$ за 1 час, размер на частиците $\leq 12\text{ mm}$. **или**
 - Temperature $\geq 60\text{ °C}$ за 5 часа, размер на частиците $\leq 12\text{ mm}$ **или**
- **Компостиране** на ферментационните остатъци, съгласно националните стандарти (най-добри налични техники) 17

Забрани, ограничения за употреба

BUNDESMINISTERIUM
FÜR GESUNDHEIT

- Използване на продукти от СЖП като торове върху пасища (освен оборската тор).
 - Специфични правила за проследяване/етикетиране/документиране
 - отклонение, ако е налична гарантирана забрана за жътва в период от 3 седмици!
- Използването на хранителни отпадъци а храна на животни

18

Контрол

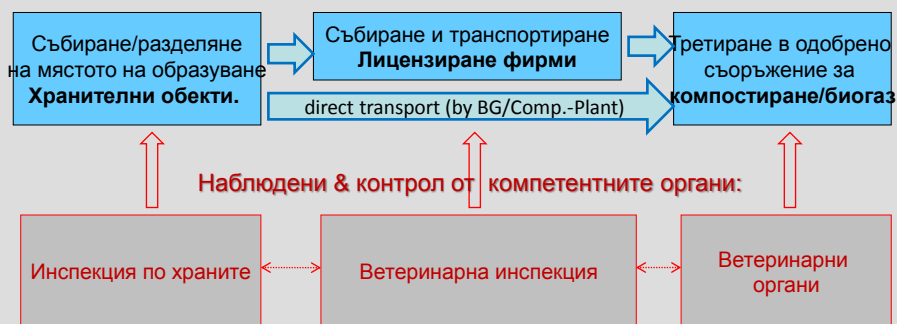
3 нива на контрол:

- Задължения за извършване на собствен контрол и наблюдение, съгласно задълженията към съоръженията за СЖП, в съответствие с Регламента. (GHP, GMP, HACCP, прозрачност, документиране)
- Контрол от компетентните органи:
 - ✓ Контрол и наблюдение на съоръженията на определени интервали
 - ✓ Контрол на мястото на образуване от ветеринарните служби
- ❖ Контрол на ниво ЕС

19

Структура на контролната дейност по прилагане на Регламент за СЖП В Австрия

Обекти, подлежащи на контрол:

(сътрудничество и обмяна на информация при необходимост)

20

Заклучение

- ✓ Прилагане на изгодни решения за третиране на биоотпадъците съгласно Регламента за СЖП, вземайки по вниманив специфичните национални особености без пренебрегване на възможните рискове.
- ✓ Операторите за задължени да спазват вички изисквания прилагайки най-добрите практики.